

10.11.2008

Kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskevan valtioneuvoston selonteon valmistelu**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskevaa valtioneuvoston selontekoa.

Eduskunta edellyttää valtioneuvoston antavan vuonna 2009 eduskunnalle selonteon kunta- ja palvelurakennemuutostuksen toteutuksesta sekä kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskevan puitelain tavoitteiden toteutumisesta.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 10.11.2008 - 31.10.2009.

Tausta

Valtioneuvosto asetti 11.5.2005 kunta- ja palvelurakennemuutos – hankkeen toimikaudelle, joka päättyi 31.5.2006. Hankkeen määräaika jatkettiin 30.9.2006 saakka. Hankkeessa valmisteltiin laki kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta (puitelaki), joka annettiin eduskunnalle syyskuussa 2006 ja joka tuli voimaan 23.2.2007. Sisäasiainministeriö asetti uudistustyölle seurantahankkeen, jonka toimikausi alkoi 1.10.2006. Hankkeen seurantaryhmä toimi alue- ja kuntaministerin johdolla ja siihen kuuluivat mm. edustajat Suomen Kuntaliiton hallituksessa edustetuista puolueista sekä uudistuksen kannalta keskeisten ministeriöiden valtiosihteereitä. Hankkeen tavoitteena oli seurata ja tukea puitelain edellyttämien selvitysten ja toimeenpanosuun-

nitelmien laadintaa kunnissa ja lainvalmistelua sekä muuta puitelain edellyttämää valmistelua valtionhallinnossa.

Sisäasiainministeriö asetti 23.5.2007 kunta- ja palvelurakennemuutoksen toimeenpanon parlamentaarisen seurantaryhmän, jonka tehtävänä on erityisesti seurata ja tukea jatkuvaa uudistuksen toteutuksen arviointia ja valtioneuvoston eduskunnalle annettavan selonteon valmistelua, lainvalmistelua puitelain pohjalta ministeriöissä, kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän uudistustyötä, tietojärjestelmien ja yhteispalvelun kehittämistä, sekä yhteistoiminnan ja kuntajaotuksen muutosten edellyttämiä toimenpiteitä.

Kunta- ja palvelurakennemuutosta koskeva arviointi tuottaa keskeisen tiedon uudistusta koskevaa selontekoa varten. Uudistuksen toimeenpanon suunnitteluvaiheen ulkopuolinen arviointi käynnistyi Lapin yliopiston toteuttamana syyskuussa 2007. Sen ensimmäinen väliraportti luovutettiin joulukuussa 2007 ja toinen maaliskuussa 2008. Loppuraportti, jossa uudistusta ja sen etenemistä käsitellään kokonaisuutena, valmistuu helmikuuhun 2009 mennessä. Suomen Kuntaliiton koordinoiman Paras-arviointitutkimusohjelman (ARTTU) avulla saadaan systemaattista ja vertailukelpoista tietoa uudistuksen muutosprosesseista ja muutoksen vaikutuksista erityyppisten kuntien sekä eri toimijoiden näkökulmista. Vuonna 2008 alkaneen viisivuotisen tutkimusohjelmakauden aikana selvitetään uudistuksen vaikutuksia kunnallisiin palveluihin, demokratiaan ja johtamiseen, henkilöstöön, kunta- ja paikallistalouteen sekä yhdyskuntarakenteen toimivuuteen. Kuntalaisten mielipiteitä kunta- ja palvelurakennemuutoksen vaikutuksista mm. palveluihin ja vaikutusmahdollisuuksiin selvitetään ARTTU-tutkimusohjelman lisäksi Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton toteuttamassa Kansalaiskyselyssä, joka valmistuu helmikuussa 2009.

Kuntien toimeenpanosuunnitelmien ja selvitysten ja näihin liittyvien lisäselvitysten arviointia, puitelain 9§:n mukaisten erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointia ja kaupunkiseutusuunnitelmien arviointia on tehty virkamiestyönä ministeriöissä ja Suomen Kuntaliitossa. Virkamiestason arviointi on pyrkinyt tuottamaan tietoa kuntien prosesseista, tehdyistä toimenpiteistä sekä puitelain kriteerien täyttymisestä. Kuntien toimeenpanosuunnitelmien toteutumista seurataan jatkuvana virkatyönä. Kaupunkiseutusuunnitelmien asiantuntija-arviointia on koordinoanut Suomen Kuntaliitto. Kaupunkiseutusuunnitelmien toteutusta seuraa ja tukee tätä tarkoitusta varten asetettu kaupunkiseutujen arviointi- ja seurantaryhmä.

Puitelain 9 §:n mukaisia arviointeja erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien osalta on tehty kaikkiaan kolmella kierroksella yhteensä 22 kuntaa koskien. Selvitykset on tehty kunkin arviointimenettelyssä olevan kunnan osalta arviointiryhmässä, jonka jäsenistä yhden on nimennyt valtiovarainministeriö ja yhden asianomainen kunta. Arviointiryhmät ovat tehneet kutakin menettelyssä olevaa kuntaa koskevat ehdotukset palveluiden turvaamiseksi.

Tehtävät

Selonteon valmistelutyöryhmän tehtävänä on vastata edellä kuvatussa uudistuksen arvioinnissa saadun tiedon pohjalta selonteon käytännön kirjotustyöstä ottaen huomioon ne linjaukset, jotka on tehty kunta- ja palvelurakennemuutoksen toimeenpanon seurantaryhmässä ja peruspalveluohjelman ministeriryhmässä.

Organisointi

Työryhmän puheenjohtajana toimii osastopäällikkö, ylijohtaja Päivi Laajala valtiovarainministeriöstä.

Työryhmän muut jäsenet:

neuvotteleva virkamies Inga Nyholm, VM, varapuheenjohtaja

neuvotteleva virkamies Rainer Alanen, VM

sosiaalineuvos Martti Lähteinen, STM

hallitusneuvos Päivi Salo, STM

suunnittelupäällikkö Kirsi Kangaspunta, OPM

liikenneneuvos Petri Jalasto, LVM

ylitarkastaja Olli Maijala, YM

erityisasiantuntija Olli Alho, TEM.

Työryhmä voi kuulla tarvitsemiaan asiantuntijoita.

Työryhmän sihteerinä toimii ylitarkastaja Anu Hernesmaa valtiovarainministeriöstä. Työryhmä voi kutsua muita sihteereitä.

Kustannukset

Kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenomomentin 28.01.01.22 määrärahoista.

Mari Kiviniemi
Hallinto- ja kuntaministeri

Arto Sulonen
Hallitusneuvos

Jakelu

Työryhmään nimetyt henkilöt
Valtioneuvoston kanslia ja ministeriöt
Suomen Kuntaliitto